

ליל שבת קודש פרשת כי תשא ה'תשס"ח

בליל שבת קודש בסעודה ראשונה דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בליקוטי מוהר"ן חלק ב' סי' פ"ב המדבר מבחינת פנים ואחור, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל אומר (מוהרא"ש נ"י חזר על תמצית דברי רביז"ל בתורה זו), כתיב: "אחור וקדם צרתני" (תהלים קל"ט) זה בחינת כסדר ושלא כסדר, 'קדם' הוא בחינת כסדר, בחינת אל"ף בי"ת כסדר, ואחור הוא בחינת תשר"ק שלא כסדר, וזה שאנו רואים, שלפעמים הולך להאדם שלא כסדר, כי שלימות של כל הדברים אינו אלא כשהם מיוחדים ומקושרים בו יתברך, כי השלימות והמלוי היא החיות, כי אבר שנסתלק ממנו החיות, אזי נקרא חסרון, והחיות היא המוחין והשכל, כמו שכתוב (קהלת ז): "והחכמה תחיה" וכו', והחכמה היא בחינת מה, כ"ח מ"ה, מ"ה, חיינו מ"ה, היינו הוי"ה במלוי אלפין, הינו הקדוש-ברוך-הוא הוא חיות של כל הדברים, כמו שכתוב (נחמיה ב): "ואתה מחיה את כלם" נמצא זאת הבחינה מלכות, חוה כשהיא מקשרת לאדם, לבחינת מ"ה, הינו להקדוש-ברוך-הוא, אזי יש לה שלימות, כי השכל שהקדוש-ברוך-הוא שם בהנהגת מלכותו, בזה הוא מחיה אותה, כמו שכתוב: "החכמה תחיה" (תהלים כ"ד): "לה' הארץ ומלואה"- כשהארץ, הינו בחינת חוה מלכות מקשרת לה', אזי הוא במילאו ובשלימות, ומי שמחלק בחינת חוה, מלכות לעצמו, שאומר: אנא אמלך- בזה הוא מחלק ומפריד אותה מהקדוש-ברוך-הוא, אזי אינה בשלימות, כי עיקר חיותה-מ"ה, היינו השכל (ירמיה י): "כי בכל חכמי הגוים ובכל מלכותם מאין כמוך" פרוש: שכלם אין כל-בך גדול להחיות את מלכותם, וכשהוא מחלק את מלכות לעצמו, אזי הולך לו שלא כסדר, כי הוא בתוך בחינת שלא כסדר, הינו מלכות, חוה, תשר"ק וכשזאת הבחינה חוה היא מקשרת להאדם, היינו להקדוש-ברוך-הוא, אזי הולך לו כסדר, כי 'באתר דאית דבר, נקבה לא אדכר תמן' (זהר חקת קפג) נמצא כי בחינות חוה שלא כסדר נתבטלים על- ידי האדם כסדר:

ובחינת כסדר נקרא יוד שמלכות הנקרא דלת, לית לה מגרמה כלום, והקדוש-ברוך-הוא ממשיך לה חיות החכמה, הנקרא יו"ד, וזה יו"ד ו"ו דל"ת וזה "אחור וקדם צרתני ותשת עלי כפך"- אל תקרי כפך, אלא כפך, הינו יוד

גימטריא כף, וכשמחלק את הד' לעצמו וממשיך לעצמו חיות ממנה, אזי נעשית לו שלא כסדר דוי, מיוד נעשה דוי, וזה (ישעיה א): "וכל לבב דוי", כי כשהולך לאדם שלא כסדר, זה לו מחלת לב, כמו שכתוב (משלי י"ג): "תוחלת ממשכה" וכו' וכשרואה אדם בעצמו, שהולך לו שלא כסדר ידע, שיש לו גדלות, היינו: אנא אמלך, יעשה תשובה וישפיל את עצמו, ויהיה בחינת מ"ה, כמו שכתוב (שמות מ"ז): "ונחנו מה", ואזי נחזר חוה לבחינת אדם, לבחינת מה, ונעשה כסדר, הינו אחור וקדם וכו' כפך הינו יו"ד, עיין שם כל זה בדברי רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הנה בחיי אדם יש דברים שהולכין לו "כסדר" ויש דברים שהולכין לו "שלא כסדר", "כסדר" הם הדברים שהולכים לו כרצונו, וקל למצוא בהם הקדוש ברוך הוא, כי הם בחינת קדם ופנים, ומתגלה בתוכם פני ה', כי רואה מיד את הטובה שיש בהם, מה שאין בן "שלא כסדר" הם הדברים שהולכים לו שלא כרצונו, וכבר קשה למצוא בהם הקדוש ברוך הוא, כי הם בחינת אחור והסתרת פנים, ואין רואים מיד את הטובה שיש בהם, ועיקר עבודת האדם לקשר בחינת "שלא כסדר" אל בחינת "כסדר", ולדעת שבאמת יש סדר נפלא לכל מה שנעשה בעולם, אפילו מה שנראה לו שלא כסדר, כי הקדוש ברוך הוא מנהיג את עולמו בהשגחה פרטי פרטית, וכל מה דעביד רחמנא, לטב עביד, והכל רק למען מובת האדם הנצחית, רק עיקר הסיבה שהולך לאדם "שלא כסדר" הוא מחמת שיש לו גדלות, ומפריד את המלכות לעצמו ואומר אנא אמלך, ואז שייך אצלו מושג של "שלא כסדר", כי הולך לו שלא כרצונו, והיה רוצה שיהיה באופן אחר, אבל תיכף ומיד שאדם מבטל את רצונו לגמרי אל רצון האין סוף ברוך הוא, ואינו רוצה שום דבר בלתי רצונו יתברך לבד, אזי הולך לו הכל "כסדר", כי מבין היטיב שכל מה שנעשה עמו הכל לטובתו הנצחית, ואפילו אם לעת עתה אינו רואה את הטוב בגלוי, אבל יודע שכל מה דעביד רחמנא לטב עביד, ובודאי סוף כל סוף יראה את הטוב, שזה היה מדריגת רבי עקיבא שהיה רגיל לומר "כל דעביד רחמנא לטב עביד" (ברכות ס:), ואפילו שאירע לו כמה דברים הנראים להיפוך מן הטוב, ידע רבי עקיבא שטובו יתברך גנוז בתוכם, וכמו שנתגלה אחר כך שהכל היה לטובה, וכשאדם חי בצורה כזאת, הוא חי חיי עולם הבא בעולם הזה, כי כשאדם יודע שכל מאורעותיו הם לטובתו, זאת הבחינה היא מעין עולם הבא (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ד'), ולכן כשאדם רואה שהולך לו "שלא כסדר", יידע שיש לו גדלות, היינו אנא אמלך, ועיקר עצתו שיעשה תשובה וישפיל את עצמו, ואז יוחזר בחינת "שלא כסדר" אל בחינת "כסדר", ויחיה חיים טובים ונעימים באמת.

והנה רביז"ל מלביש השגה זאת בפסוק (תהלים קל"ט) **אחור וקדם צרתני ותשת עלי כפיך**, אחור הוא בחינת "שלא כסדר", שרואה הכל בדרך אחוריים והסתרת פנים, והכל הולך שלא כרצונו, וקדם הוא בחינת "כסדר", שנתגלה לו פני ה', והכל הולך כרצונו, ואיך זוכין לצרור ולקשור בחינת אחור, "שלא כסדר", לבחינת קדם, "כסדר", על ידי **ותשת עלי כפיך**, שממשיך על עצמו כף ויד ה', היינו שמבטל את ישותו לגמרי, ומוצא רצונו יתברך בכל מה שעובר עליו, ואפילו אם נראה לו "לא טוב" ו"שלא כסדר", הוא יודע שהכל "טוב" והכל "כסדר", ואז חי חיים טובים באמת, אבל הבחירה ביד האדם, אם זוכה לבטל ישותו, אזי זוכה לראות יד ה' בכל דבר, והכל הולך לו כסדר, אבל אם יש לו גדלות אזי גורם לעצמו כיסוי והסתרה, והכל הולך לו שלא כסדר חס ושלום, ולכן אשרי מי שזוכה לבטל עצמו לגמרי אל השם יתברך, ולמצוא את הטוב בכל מה שעובר עליו בחיים, כי אז יחיה חי עולם הבא בעולם הזה, ועולמו יראה בחייו, אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מזהרא"ש נ"י את ענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה כתיב (שמות ל"ג) **והסירותי את כפי וראית את אחורי ופני לא יראו**, ויש לומר שמרומו בפסוק זאת השגה הנ"ל של רביז"ל, **והסירותי את כפי**, מיד שסר מן אדם התגלות כף ויד ה', סימן שיש בו גדלות וישות, ואז **וראית את אחורי**, הכל נראה לו בבחינת "אחור" ו"שלא כסדר", **ופני לא יראו**, שאינו רואה התגלות פני ה', שהוא בחינת "קדם" ו"כסדר", ואז עיקר עצתו שישפיל את עצמו, ויסיר מעליו כל ההסתרות והכיסויים שהיו מכסים פני ה' ממנו עד עכשיו, ואז יקיים בו **והסירותי את כפי**, היינו שיסיר מעליו הכיסוי וההסתרה, **וראית את אחורי**, היינו שתבין למפרע שהייתי גנוז גם בתוך בחינת "אחור", **ופני לא יראו**, ותבין שלא זכית למצוא אותי מקודם מחמת שהיית בתוך הסתרה ובגדלות, אבל מיד שתבטל את הגדלות והישות תזכה להתגלות פני ה', והשם יתברך יזכינו לעלות ולהתדבק בו יתברך כל ימי חיינו מעתה ועד עולם אמן ואמן.

בוקר שבת קודש פרשת כי תשא ה'תשס"ח

בשבת קודש בבוקר, בעת קידושא רבא, דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד בסיפורי מעשיות של רביז"ל במעשה ממלך וקיסר, מעשה ב' דף כ"ח, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל ממשיך לספר, והלך בעצמו (בן הסוחר הנ"ל) וראה, שיושבת שם (היינו הבת קיסר הנ"ל, שהיתה יושבת שם כנ"ל) ואמר לה שתרד, ואמרה לו, שאינה רוצה ליכנס אל הספינה כי אם שיבטיחה, שלא יגע בה כי אם כשיבוא לביתו וישא אותה כדת, והבטיח לה, כי הדבר הראשון הוא שישמור אדם על קדושתו, ויהיה נשמר מאד מן העבירה, ויתחתן בקדושה ובטהרה בגיל צעיר דייקא, וכמו שאמר רב חסדא (קידושין כ"ט:) האי דעדיפנא מחבראי דנסיבנא בשיתסר, ואי הוה נסיבנא בארביסר הוה אמינא לשמן גירא בעינך (מה שאני עדיף מחבירי, כי התחתנתי בגיל שש עשרה, ואם הייתי מתחתן בגיל ארבע עשרה הייתי אומר לשמן, חץ בעיניך).

ונכנסה אצלו לספינה, וראה, שהיא מזמרת על כלי זמר ויכולה לדבר בכמה לשונות, ושמח על שנודמנה לו, כי זה היה עיקר התחזקות הבת קיסר בכל מה שעבר עליה, שהיתה חזקה מאד ב"שמחה" וב"תפילה", והיתה מזמרת על כלי זמר, שהוא מדת השמחה, והיתה יכולה לדבר בכמה לשונות, שהוא עבודת התפילה, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (מדרש תהלים מזמור ק"ט) בכל לשון שישאל קוראים להקדוש ברוך הוא, הוא עונה אותם, והם שני יסודות גדולות בדבר רביז"ל, שמחה והתבודדות, ואמר רביז"ל (ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סי' כ"ד) שמצוה גדולה להיות בשמחה תמיד, וצריך להתגבר מאד בכל הכוחות, להיות אך שמח תמיד, כי טבע האדם למשוך עצמו למרה שחרה ועצבות מחמת פגעי ומקרי הזמן, וכל אדם מלא יסורים, על כן צריך להכריח את עצמו בכח גדול להיות בשמחה תמיד, ולשמח את עצמו בכל אשר יוכל, ואפילו במלי דשמותא, עיין שם, וכן אמר רביז"ל לגבי התבודדות, לדבר אל הקדוש ברוך הוא בלשון שהוא רגיל לדבר בו, שיהיה נוהר לקיים זאת כל יום (שיחות הר"ן סי' ס"ח), ואמר, שמי שירגיל עצמו לנהוג הנהגה זו בכל יום על כל פנים שעה אחת, בודאי יזכה להתקרב אליו יתברך באמת, ואף אם לפעמים הוא רואה שמקיים הנהגה זו ימים ושנים, ואף על פי כן עדיין לא זכה להתקרבות כראוי, אף על פי כן יחזק עצמו יותר ויותר, כי סוף כל סוף יועיל לו בודאי, עיין שם, ולכן אשרי מי שמכניס בעצמו שני יסודות אלו, שמחה והתבודדות, כי על ידיהם יזכה להתקרב

אל השם יתברך באמת, והשם יתברך יזכינו להיות בשמחה תמיד, וכן לדבר תמיד אל השם יתברך, עדי נזכה לעלות ולהכלל בו יתברך לגמרי מעתה ועד עולם אמן ואמן.

סעודה שלישית פרשת כי תשא ה'תשס"ח

בסעודה שלישית, סעודת רעווא דרעווין, דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ע"ז המדבר ממעלת הבטחון וממדת הצמצום שמקבלים מן הצדיק, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל אומר (מוהרא"ש נ"י חזר בקיצור על תמצית דברי רביז"ל בתורה זו), הבטחון הוא בחינת הסתכלות, שמסתכל וצופה בעיניו להשם יתברך לבד, ובומח בו, בבחינת (תהלים קמ"ה): "עיני כל אליך ישברו", כי על ידי ההסתכלות בבטחון עושה כלי, דהיינו גבול זמן, כי ההשפעה יורדת מלמעלה תמיד, אך שהיא בלא זמן, כי לפעמים דבר שצריך לו עכשיו, יבוא בשנים או שלש שנים, אך על ידי הסתכלות בבטחון, עושה להשפעה גבול זמן, שתבוא השפע בעת זמן שהוא צריך, וזה פירוש הפסוק: "עיני כל אליך ישברו", על ידי זה, "נותן להם את אכלם בעתו", פירוש: בהסתכלותו בעיניו להשם יתברך, דהיינו בחינת בטחון, בחינת: "עיני כל אליך ישברו", על ידי זה: "אתה נותן להם את אכלם בעתו", 'בעתו' דייקא, דהיינו בעת זמן שהוא צריך, כי הבטחון שהוא בחינת הסתכלות, עושה כלי וגבול זמן כנ"ל, וזה בחינת מעלת התקרבות לצדיקים, כי יש בחינת (שם מ"ב): "צמאה נפשי", דהיינו כמו מי שהוא צמא מאד, ששותה אפילו מים הרעים, כמו כן גם בעבודת הבורא יתברך, יש בני אדם שהם תמיד בבחינת צמאון, ולומדים ועובדים עבודתו תמיד, והם תמיד בבחינת צמאון, כי נפשו שוקקת תמיד לעבודת השם יתברך, אך שהוא בלא זמן ושכל, כי לפעמים ביטולה של תורה היא קיומה' (מנחות צ"ט), כמה שכתוב (תהלים קי"ט): "עת לעשות לה' הפרו תורתך, וזהו מעלת התדבקות בצדיקים, כי הם עושים גבול זמן, לבל יהיה בבחינת צמאון: וזה פירוש הפסוק: "צמאה נפשי לאלקים לאל חי", זה בחינת צמאון, "מתי אבוא" ולא יהא בבחינת צמאון, "ואראה פני אלקים", ואראה

דייקא, דהיינו שאזכה שתהיה העבודה בבחינת ראייה, שאזי הוא בבחינת גבול וזמן כראוי, ואזי אינו בבחינת צמאון וכו', עיין שם כל זה בדברי רבינו"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הגה מדת הבטחון היא מעלה עליונה מאד, וממשיך על האדם כל מיני השפעות טובות ברוחניות ובגשמיות, כי השפע של השם יתברך יורד תמיד מלמעלה בלי הפסק רגע, והשם יתברך רוצה להשפיע רק טוב לנשמות ישראל ברוחניות ובגשמיות, אבל אדם צריך כלי לקבל בתוכה את השפע, כי בלי כלי יכול להיות שדבר הצריך לו עכשיו, יבוא אחר ב' או ג' שנים, אבל כשיש לו כלי אזי מקבל בעתו ובזמנו כל מה שצריך, והכלי נעשה על ידי מדת הבטחון, כי בטחון הוא הסתכלות אל השם יתברך, שאדם מכוון ראות עיניו להסתכל רק אל השם יתברך לקבל כל מה שצריך, וההסתכלות עושה כלי, דהיינו גבול וזמן לקבל בתוכו את השפע, כי כשאדם מסתכל על איזה דבר, הוא מצמם ראות עיניו להסתכל יפה על מה שרוצה לראות, וזה עושה כלי ממש להדבר שמסתכל בו, ואזי יכול בקל לקבל אותו בלי שום עיכוב, מה שאין כן אם אין לאדם בטחון, ואינו מכוון ראות עיניו להסתכל אל השם יתברך לכל מה שצריך, אזי אין לו כלי וצמצום לקבל בתוכו השפע שצריך עכשיו, ויכול להיות שיגיע לו השפע רק אחר ב' או ג' שנים, ועל כן מדת הבטחון היא מעלה עליונה מאד, ומביא על האדם כל מיני השפעות טובות ברוחניות ובגשמיות.

והנה הכלי והצמצום של מדת הבטחון מקבלין על ידי התקרבות לצדיקים, כי יש באדם מדת הצמאון, שנפשו צמאה מאד אל השם יתברך, והיה רוצה להתקרב אל השם יתברך באמת, וללמוד תורה כל היום כולה, ולהתפלל כל התפילות בהתלהבות עצומה ולעשות כל מיני עבודות בשביל השם יתברך, אבל מחמת שצמאונו בלי גבול וצמצום, לכן אינו עושה כלום, כי זה ידוע שאי אפשר לגמור כל התורה בפעם אחת, וכן אי אפשר להתפלל כל היום בלי הפסק רגע, כי לפעמים ביטולה של תורה זו היא קיומה, ומן ההכרח לבטל ולהפסיק קצת ליתן נייחא להמוחין, אבל מחמת שצמאונו של אדם חזק מאד, ורצונו לעשות הכל, לכן כשרואה שבמציאות אינו יכול לעשות הכל, נשבר רוחו בקרבו, ואינו עושה כלום, והוא כדוגמת האיש שאין לו כלי לקבל השפע, שאינו מקבל כלום, אבל על ידי התקרבות אל צדיקים, זוכה למדת הצמצום ולרוות את צמאונו, כי הצדיק מלמד לאדם דעת ושכל בעבודת ה', שישתוקק מאד לעבוד את ה' הרבה, אבל גם יהיה לו גבול וצמצום לחטוף אפילו נקודה קטנה, ויסתכל תמיד בבטחון אל השם יתברך שיעזור לו לעשות עוד מעט ועוד מעט בעבודתו יתברך, ויחיה עצמו בכל נקודה שזוכה לחטוף, כמו למשל בענין לימוד תורה הקדושה, הצדיק מלמד לאנשיו

שיקבעו שיעורים בכל מקומות התורה, וילמדו כל יום קצת מקרא וקצת משנה וקצת גמרא וקצת מדרש וכו', כל אחד כפי ענינו וזמנו, ואז לבסוף הכל יצטרף לחשבון גדול ויזכו לטייל בכל מקומות התורה, אבל אם ירצה אדם לעשות הכל בפעם אחת, לבסוף לא יהיה לו כלום, ולכן כשאדם מבטל את עצמו אל הצדיק, ומקבל דבריו בתמימות ובפשיטות גמור, אזי זוכה לרוות צמאונו בעבודת ה', ויש לו כלי נפלא לקבל בתוכו השפע, ולרכוש לעצמו הרבה טוב אמיתי בעבודת השם יתברך, ולכן אשרי מי שזוכה להתקרב אל צדיק אמיתי שמלמד אותו דעת שכל בעבודת ה', כי על ידו יזכה לחיות חיים טובים ונעימים בזה ובבא לנצח, אשרי ואשרי חלקו.

וקישר מוהרא"ש נ"י את ענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה כתיב (שמות ל"ב) וירא העם כי בשש משה לרדת מן ההר ויקהל העם על אהרן ויאמרו אליו קום עשה לנו אלהים אשר ילכו לפנינו כי זה משה האיש אשר העלנו מארץ מצרים לא ידענו מה היה לו, ויש להבין מה היה הפגם של חטא העגל, ומה גרם להם לשכוח כל הנפלאות הנוראות שראו ביציאת מצרים ובקבלת התורה, ולבקש להם אלהים שילכו לפניהם, והנה על פי דברי רביז"ל הנ"ל מובן הענין מאד, כי אחר יציאת מצרים וקבלת התורה בוודאי היה לבם בוער מאד לעבודת השם יתברך, ורצו לעשות הכל בשביל השם יתברך ולהכלל בו יתברך לגמרי, אבל היו צריכין הכלי הקדוש שמקבלין מהצדיקים, כדי לעשות גבול וצמצום להתלהבותם שלא יצאו מן המדה, וזה היו צריכין לקבל מפי משה רבינו, שהעלה אותם מצרים והוריד להם התורה, והיה מלמד להם הצמצום הקדוש בעבודת ה', איך לעלות מדרגא לדרגא עד שיגיעו אל רום המעלות, אבל תיכף ומיד שנדמה להם שמשה רבינו נסתלק ושלט בו מלאך המוות, אם כן לא היה להם מי שילמד עמם מדת הצמצום, ונשברו כליהם לגמרי ובאו למה שבאו, וזהו וירא העם כי בושש משה לרדת מן ההר, בושש, לשון איחור, כמו שפירש רש"י, כי עיקר הפגם שלהם היה, שלא היה להם הצמצום והגבול לחכות למשה רבינו, ולא הבינו שהאיחור הוא בשביל הצמצום, שיהיה להם גבול וכלי לעסוק בעבודת ה' באמת, ובזה הצליח מעשה שמן לשבור הכלים שלהם לגמרי, והראה להם דמות מטתו של משה ברקיע, כאילו משה רבינו נסתלק ושלט בו המיתה ואינו יכול ללמד עמהם דרך ה', שהוא הצמצום הקדוש הנצרך להם מאד בעבודתו יתברך, וזהו כי בושש משה "לרדת מן ההר" דייקא, שזה היה כל עבודתו של משה "מן ההר אל העם" (שמות י"ט), ללמד אותם שיכולים להיות בהר ובהשגות הכי גבוהות, ומיד לרדת אל העם במדה ובצמצום כראוי, ולכן תיכף ומיד שנחסר להם דעת דמשה, שהוא הצמצום הקדוש, ויקהל העם על אהרן ויאמרו אליו קום עשה לנו אלהים אשר ילכו לפנינו, ופירש רש"י, אלהות הרבה איוו להם, כי מיד ששברו את הכלי

והצמצום, לא יוכלו לרוות צמאונם, ונדמה להם שצריכין אלהות הרבה להגיע לעבודתו יתברך, היינו כל מיני עבודות זרות ומשונות, ולא יספיק להם הדרך של משה רבינו לבד, וזהו שאמרו, כי זה משה האיש אשר העלנו מארץ מצרים לא ידענו מה היה לו, היינו כי הודו שבוודאי משה רבינו העלה אותם מארץ מצרים בנפלאות גדולות, אבל עכשיו ששלט בו המיתה, סימן שהוא רק "איש" ובשר ודם, ואינו יכול להנהיג אותנו עוד, ובוזה טעו מאד, כי דייקא זה היה עיקר גדולתו של משה רבינו שהיה "איש" האלקים (דברים ל"ג), שאף על פי שהיה מגלה אלקות במדריגה עליונה, אבל היה גם "איש" עם מדת הצמצום, וידע איך להוריד עצמו לכל אחד ואחד, ועל ידי זה היה מעלה כל אחד ואחד לשורשו.

ומעות זה שכיה גם אצל הרבה בני אדם, שקיבלו טובה נצחית מהצדיק, שהצדיק העלה אותם משאול תחתיות ומתחתיו, וקירב אותם לעבודת השם יתברך, אבל אחר כך נדמה להם שהצדיק הוא רק "איש" פשוט, והם יותר גדולים ממנו, ואינם מבינים שזה דייקא כל עוצם מעלת הצדיק, שיש לו מדת הצמצום להתנהג כמו "איש", ורק על ידי זה העלה אותם ממדריגתם הנמוכה, והיה ראוי להם לעשות חשבון פשוט לנפשם, אם בשעה שהיו בשפל מדריגה התחתונה, הצדיק העלה אותם, וזיכה אותם בתורה ובמצוות, עכשיו כשכבר הגיעו לאיזה השגה, בוודאי יכול הצדיק להעלות אותם עוד יותר ויותר, אבל דרך הבעל דבר להראות כאילו משה רבינו "איש", וכאילו כבר מת, ואז אין לאדם ממי לקבל גבול וצמצום, ושובר את הכלים לגמרי חס ושלום, ולכן אשרי מי שאינו מטעה את עצמו כלל, ותמיד מתקרב אל הצדיק מחדש, ויודע שהצדיק תמיד חי, ולימודיו האמיתיים חיים וקיימים לעולם, כי על ידי זה יזכה לקבל ממנו הרבה, ולהגיע לדביקות אמיתי בו יתברך, אשרי לו.

ואמר מזהרא"ש ג"י, שעל פי זה נוכל גם לפרש דברי המסורה בפסוק זו (מובא בבעל המורים) כתיב כאן, כי בושש משה, וכתיב אצל סיסרא (שופטים ה') מדוע בושש רכבו לבא, מה התם מת, אף הכא היו סבורים שמת, כמו שדרשו חכמינו הקדושים (שבת פ"ט): שהראה להם דמות מטתו ברקיע, עיין שם, כי היום יש גם טועים שאומרים שרביז"ל כבר נסתלק, ואין מן הצורך לבוא על ציונו הקדוש על ראש השנה, אבל אנחנו יודעים שרביז"ל ביקש אותנו מאד לבוא על ציונו הקדוש על ראש השנה, ואמר, (חיי מזהר"ן סי' ת"ג) שכל העולם כולו תלוי בראש השנה שלי, והראש השנה שלי עולה על הכל, והיה פלא אצלי מאחר שהמקורבים שלי מאמינים לי, ולמה לא יזהרו כל האנשים המקורבים אלי שיהיו כולם על ראש-השנה איש לא יעדר, כי כל ענין שלי הוא רק ראש-השנה, והזהיר לעשות כרוז שכל מי שסר אל משמעתו ומקורב

אליו יהיה על ראש-השנה אצלו, לא יחסר איש, עיין שם, כי אצלינו רביז"ל חי וקיים, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (ברכות י"ח): צדיקים גם במיתתם נקראים חיים, ולכן אנחנו נוסעים לציון רביז"ל על ראש השנה בתמימות ובפשיטות גמור, כמו שהיה אצל רביז"ל בחיים חיותו בעלמא הדין, אבל אצל אלו שמועים בחטא העגל, ונדמה כאילו משה רבינו מת, גם נדמה להם שרביז"ל מת ואין צריכין לבא על ציונו הקדוש בראש השנה, וזהו המסורה, כי בושש משה, שנדמה להם שמשה מת, ואידך, (שופטים ה') מדוע בושש רכבו לבא, כי מן הפסוק הזה לומדים חכמינו הקדושים (ראש השנה ל"ג): הלכות תקיעת שופר ושיעור תרועה, וכמו שכתוב, בעד החלון נשקפה "ותיבב" אם סיסרא בעד האשנב מדוע בושש רכבו לבוא, מר סבר גנוחי גנה ומר סבר ילולי יליל, עיין שם, נמצא שפסוק זה מרמז על ראש השנה, ולכן אלו שאומרים שמת משה וצריכין לעשות עגל חס ושלום, גם אומרים שמת רביז"ל ואין צריכין לבוא לציונו הקדוש על ראש השנה חס ושלום, אבל אלו שיש להם אמונת חכמים, ומצייתים את רביז"ל בתמימות ובפשיטות גמור, יודעים שעיקר תיקונם הוא על ידי ראש השנה של רביז"ל, ומרביז"ל מקבלים את הצמצום הקדוש לעבוד את השם יתברך באמת, והקדוש ברוך הוא יזכינו להיות מקורבים את צדיקים אמיתיים באמת, ונזכה לקבל מהם לימודם הנפלאה, עדי נזכה לעלות ולהכלל בו יתברך לגמרי מעתה ועד עולם אמן ואמן.

